

เทศน์เช้า วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

พระอาจารย์สงบ มนฺตสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

คนเราจะอยู่ได้ด้วยอะไร ทุกคนทางโลกมองว่าคนเราอยู่ได้ด้วยอาหารนะ เวลาพระพุทธรเจ้าสอน เห็นไหม อาหารในวัฏฏะ อาหาร ๔ กวฬิงการอาหารคืออาหารในคำข้าว วิญญานอาหารคืออาหารของเทวดา ผัสสาหารคืออาหารของพรหม มโนสัญเจตนาหารคืออาหารเชื่อมวัฏฏะทั้งหมดรวมเข้าหากัน จากนอกวัฏฏะด้วย

มโนสัญเจตนาหาร มโนคือใจ มโนคือปฏิสนธิจิต มโนคือจุดเริ่มต้น มโนคือสิ่งต่างๆ อาหารเป็นเครื่องดำรงชีวิต นี่พูดถึงทางโลกเขามองที่นั่น แต่ประสาธนาะประสาธนา พุทธ ประสาธน์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อาหารของกาย อาหารของใจ เราต้องมีอาหารของใจคือธรรมะ คือความพอใจ

ทางโลกเขาคุณภาพชีวิต เขาพยายามจะทำให้มีความสุขกันมาก พยายามแสวงหา พยายามหาความสะดวกสบาย นี่คุณเทคโนโลยีเจริญมากเลย แต่เขาก็ต้องหาพลังงานนะ การแสวงหาพลังงาน พลังงานนี้ขาดช่วงไม่ได้เลย เพราะถ้าพลังงานขาดเทคโนโลยีมันจะดับหมด การสื่อสารของโลกจะตายหมดเลย

นี่พูดถึงเทคโนโลยีนะ สิ่งที่เขาหามาเพื่อพลังงาน เพื่อความดำรงชีวิต แต่เรานี้ พยายามจะหาหัวใจของเรา มันก็ต้องมีความเพียรของเรา.. ความขาดช่วง ความสับสน จิตไม่เคยตายนะ เวลาตายจากมนุษย์ไป จิตมันก็เวียนตายเวียนเกิดไป แต่มันต้องอาศัยเครื่องอยู่ของมัน

นี่อาหาร.. อาหารของกายเลี้ยงดำรงชีวิตไป คุณสมองสิ ถ้าขาดอากาศหายใจชั่ว ๕ นาทีสมองตายนะ พอสมองตายคนก็ตาย แล้วชีวิตนี้จิตเรานั้นกินอะไรเป็นอาหารละ จิตต้องการธรรมคือคุณงามความดี แต่กิเลสมันไม่ต้องการ กิเลสมันผลักไส กิเลสมันตระหนี่ถี่เหนียว กิเลสมันบีบคั้นหัวใจของเรา เพราะมีกิเลส นี่กิเลสมันพร่อง.. ขวดน้ำหรือภาชนะใส่น้ำถ้ามันพร่องเขย่าจะเสียงดังมาก ถ้าขวดน้ำนั้นเต็มเขย่าจะไม่มีเสียงดัง

จิตมันพร่อง เห็นไหม โลกนี้พร่องอยู่เป็นนิจ.. พระรัฐบาลถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่โลกนี้พร่องอยู่เป็นนิจ มันไม่เคยเต็ม มันเต็มไม่ได้ คุณติ วิทยาศาสตร์ เขาพิสูจน์กัน ความสะอาดบริสุทธิ์ ๕๕.๕๕ ความ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ของโลกไม่มี แต่ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้มีแล้วมันมหัศจรรย์

มีที่ไหน? มีที่ไหน? ไปหาในทฤษฎี ไปหาในการต่างๆ หาไม่เจอทั้งนั้นแหละ มันต้องหาในหัวใจของเรา ถ้ามันหาในหัวใจของเรา มันเต็มทีในหัวใจของเรา มันครอบงำ มันทำลายทั้งหมด มันไม่มีสิ่งใดที่เข้ามาพร่องในใจเลย ใจมันเต็มได้ แต่ใจมันเต็มนี้เต็มอย่างไร.. การเต็มต้องเต็มของมันโดยสังจะความจริง ตามความจริงของมัน นี่อาหารของใจ

ถ้าอาหารของใจ เริ่มต้นจากประเพณีวัฒนธรรม.. เห็นไหม คุณติประเพณีวัฒนธรรม เวลามนุษย์รวมตัวขึ้นมาเป็นวัฒนธรรมของใคร ความแสดงออกมันแสดงออกมาจากไหน มันแสดงออกมาจากใจ

นี่ก็เหมือนกัน ประเพณีวัฒนธรรม เห็นไหม นี่ศีลธรรม จริยธรรม สิ่งที่ทำให้มันตกผลึกในประเพณีวัฒนธรรม เราเข้าไปถึงประเพณีวัฒนธรรมไหนเราก็ทำตามสิ่งนั้น เพราะเราอยู่ในวัฒนธรรมนั้น วัฒนธรรมนั้นมันเกิดมาจากไหน วัฒนธรรมเกิดมาจากการกระทำเกิดมาจากหัวใจของเรา นี่วัฒนธรรมนะ สิ่งที่เป็นวัฒนธรรมเข้ามาทำบุญกุศล ได้ฟังศีลได้ฟังธรรม พอฟังธรรม เห็นไหม พอมีการกระทำของเรา นี่สติเกิดขึ้น ปัญญาเกิดขึ้น สมาธิเกิดขึ้น ความเกิดขึ้นอันนี้เราถึงต้องมีความเพียรของเราไป

ความเป็นอยู่ทางโลกเขายังแสวงหาเพื่อความดำรงชีวิต ปัจจัยของเขา พวกพลังงานต่างๆ ที่เขาหามา ทางวิทยาศาสตร์ ทางผู้ปกครอง เขาต้องหาพลังงานสำรองเอาไว้ตลอดเวลา เพราะว่าวิทยาศาสตร์เขาพิสูจน์ได้ เขาเห็นได้ แต่บุญกุศลของเราที่จะสำรองในหัวใจของเรา สติปัญญาของเราที่เราจะสำรองต่อเนื่องของเรา ความสำรองต่อเนื่องของเรา ความเพียรของเรามันถึงมีประโยชน์ไป

เราถึงต้องตั้งใจทำของเรา เรามีความเพียรของเรา มีความต่อเนื่องของเรา นี่มันจะเป็นพลังงานสำรองของเรา นี่พลังงานสำรองไม่มี พอไม่มีกิเลสมันก็เหยียบย่ำ เพราะมันไม่มีอะไรต่อต้าน มันไม่มีสิ่งใดเป็นที่อาศัยเลย นี่เราต้องทำความดีของเราตลอดไป

คูสิพลังงาน คูสิน้ำนี้ พลังงานของมันมันต้องไหลของมัน มันจะมีพลังของมัน น้ำนิ่ง น้ำที่ไม่ไหลเวียนมันก็จะเน่าเสียไปข้างหน้า..

ใจของเรา ความเพียรของเรา ถ้าเราเดินจงกรม นั่งสมาธิ ภาวนาของเรา เราก็เหนื่อย เนื้อดำใจนะ เมื่อไหร่มันจะจบจะสิ้นเสียที ทำไมมันทุกข์มันยากขนาดนี้ พอมันทุกข์ยากขนาดนี้ เวลามันทุกข์ยากมันทุกข์ยากไหมล่ะ

เวลามันทุกข์มันก็ทุกข์ยากนะ แต่เราไม่มองว่าความทุกข์ยากนี่ก็เลสมันแสวงหา มาเป็นความทุกข์ยาก แต่พอแสดงความเพียร แสดงคุณงามความดี เราบอกว่าสิ่งนี้เป็น ความทุกข์ยาก ความทุกข์ยากก็เพื่อจะสุข คูสิ อาหารที่เราจะมาได้กินกันอยู่นี้เราเอามา จากไหนล่ะ เราได้วัตถุดิบมาเราก็ต้องทำมัน เราต้องทำให้สุกขึ้นมา เราต้องทำให้เป็น อาหารขึ้นมา อาหารเราจะกินเราต้องประกอบมันขึ้นมา

แล้วความเพียรของเรา ความตั้งใจของเรา ถ้าเราไม่ประกอบไม่ทำของเราขึ้นมา มันจะมาจากไหนล่ะ มันมาจากไหน อ่อนวอนขอมาจากไหน อ่อนวอนขอเอาไม่ได้ อ่อนวอนขอเอาเห็นใหม่ อธิษฐานบารมี.. เวลาประพฤติปฏิบัตินี้อ่อนวอนขอเอาไม่ได้ มัน เป็นปัจจัยตั้ง มันเป็นสันทิฏฐิโก มันเป็นสิ่งเพชฌัญหา มันเป็นประสบการณ์ของจิต ประสบการณ์ของเรา

สติปัญญา ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นมาจากจิต จิตมันมีการกระทำของมันถึงเกิดขึ้นมา อ่อนวอนขอจะไปอ่อนวอนขอเอาจากใคร แต่ประเพณีวัฒนธรรมเขาให้อ่อนวอน เพราะอะไร เพราะอธิษฐานบารมี บารมี ๑๐ ทศ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปรรณนาพุทธภูมิ ปรรณนาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี้อธิษฐานต่อหน้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วต้องสร้างบุญกุศลของเราไป จนถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยากรณ์แล้วนี่กลับไม่ได้

อธิษฐานคือเป้าหมาย ถ้าเรามีเป้าหมายของเรา มีความตั้งใจของเรา นี้อธิษฐานได้อ่อนวอนได้อย่างนี้! อ่อนวอนตั้งเป้าหมายแล้วไม่เดินไปได้ใหม่ ตั้งเป้าหมายแล้วไม่ยับเลยมันจะไปไหนล่ะ ตั้งเป้าหมายไว้ก็ตั้งเป้าหมายไว้โก้ๆ เป้าหมายตั้งไว้ฉันเป็นคนดี ก็ตีตราใส่หน้าผากไว้ว่าแล้วฉันจะกระทำ แล้วการกระทำนั้นเกิดขึ้นมาใหม่ การกระทำนั้นมีใหม่

ถ้าการกระทำนั้นมันขึ้นมา เรามีการกระทำอันนี้เราทุกข์ยากใหม่ นี่ไงก็มันทุกข์ใจ มันมีการกระทำ เราประกอบอาหารขึ้นมามันเหนื่อยใหม่ แต่พอเวลากินอร่อยใหม่ เวลา กินมีความสุขใหม่

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเราทำขึ้นมา กิริยา การกระทำมันต้องมี.. สิ่งที่ทำขึ้นมาแล้วทำตามความเป็นจริง ทำความถูกต้องของเรา เราทำให้ดีงามของเราขึ้นมา ถ้าเราทำของเรา ขึ้นมาได้แล้ว สิ่งที่ทำมันเป็นประโยชน์กับเรานะ มันต้องมีความทุกข์ความยาก นี่ความเพียรชอบ มันต้องมีความขยันหมั่นเพียร เราจะคิดว่าบุญกุศลอยู่เฉยๆ มันจะลอยมาจากฟ้า นี่ทุกคนคิดเอาอย่างนั้นนะ

ทำความเพียรเหมือนกัน ทำความเพียรแล้วมันจะสะดวกสบายไปข้างหน้า ข้างหน้า มันจะเปิดโล่งให้เราข้างหน้า กิเลสมันดับเอาไว้แล้ว กิเลสมันดับไว้เลย ไปข้างหน้าปั๊บมันก็พลิก นี่เดี๋ยวเจริญแล้วเสื่อม เสื่อมแล้วเจริญ มันเป็นอย่างนั้นโดยธรรมชาติ มันมีเจริญแล้วเสื่อมนะ นี่ถ้ามันเสื่อมแล้วเจริญใหม่ละ แต่เจริญแล้วเสื่อม แน่นนอน แต่เสื่อมแล้วเจริญใหม่ละ

สิ่งที่เสื่อมแล้วเจริญ เพราะอะไร เจริญเพราะความเพียรของเรา เจริญเพราะความ มีสติปัญญาแยกแยะหาเหตุหาผล สิ่งที่ทำมาแล้วทำไมมันเป็นอย่างนี้ ถ้ามันเป็นอย่างนี้ เหตุผลอันนี้มันจะแก้ไขให้เราเจริญขึ้นมา แต่เจริญขึ้นมาแล้วเสื่อมเพราะอะไร เพราะมันเป็นอนิจจัง สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง สมาริก็เป็นอนิจจัง ทุกอย่างเป็นอนิจจังหมด

สัพเพ ธมมา อนตตา สภาวะธรรมนี้เป็นอนัตตา สรรพสิ่งเป็นอนัตตา เป็นอนัตตา แล้วเราได้อะไร เรารู้อะไรละ นี่ธรรมะถึงเป็นธรรมชาติ ไซ้ ธรรมชาติมันก็หมุนเวียนไป อย่างนี้ แล้วเราได้อะไร.. เราเดินผ่านไปตลาดสี่ ตลาดมันมีสินค้าขายเต็มไปหมดเลย เรา เดินผ่านเราก็ผ่านไปเฉยๆ เราได้อะไรมาเรามีอะไรติดมือมา

นี่ก็เหมือนกัน ธรรมะเป็นธรรมชาติ เราก็เกิดในธรรมชาติ เราก็เป็นส่วนหนึ่งของมัน แล้วมีอะไรติดหัวใจเรามา ถ้าไม่มีการกระทำธรรมะก็คือเป็นธรรมชาติอันหนึ่ง.. ธรรมชาตินี้เราศึกษา เห็นไหม คูสิทางวิทยาศาสตร์เขาทดสอบของเขา ทางวิทยาศาสตร์ เขาเข้าใจ เมื่อก่อนคนเรายังงมงายอยู่ สมัยโบราณนะ กราบภูเขา กราบฟ้า กราบไฟ กราบ ต่างๆ บูชาเขาไปหมดเลย

แต่เดี๋ยวนี้วิทยาศาสตร์มันพิสูจน์ได้หมดแล้ว มันเป็นธรรมชาติของมัน ธรรมชาติของมันเป็นอย่างนั้น มันเป็นการสะสมตัวของมัน ฟอสซิลต่างๆ มันเป็นการสะสมตัวมัน นี่เรื่องของธรณีวิทยา โลกเกิดมาก็ล้านๆ ปี โลกนี้สะสมมาก็ล้านปี วิทยาศาสตร์พิสูจน์ได้หมด พิสูจน์ได้แล้ว นี่ธรรมชาติ!

นี่ไง นี่ก็เหมือนกัน การเกิดการตายมันเป็นธรรมชาติ กิเลสก็เป็นธรรมชาติ อันหนึ่ง ธรรมะก็เป็นธรรมชาติอันหนึ่ง สิ่งต่างๆ มันเป็นธรรมชาติอันหนึ่ง ธรรมชาติคือความแปรปรวน ธรรมชาติคือสังขาร คือมันไม่คงที่ไง แต่พอเราศึกษาเข้ามาแล้วธรรมของเราต้องพิสูจน์ของเรา พิสูจน์ว่าการเกิดการตายมาจากไหน

นี่มันมีแต่ในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมของเรามันไม่มี.. ธรรมของเราจำมา เพราะอะไร เพราะเราสร้างบุญกุศลมา เราเกิดมาในพุทธศาสนา พุทธศาสนาสอนเอาไว้แล้ว ประเพณีวัฒนธรรมมันตกผลึกมาในหัวใจ มันแสดงออกมาจากใจ แต่ใจมันได้อะไร ใจมันหิวโหย เพราะมันไม่เป็นความจริงของเรา!

มันเป็นธรรมชาติ ความคิดเป็นธรรมชาติอันหนึ่ง ธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ มนุษย์เกิดมามีธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ แล้วใจไปไหนล่ะ ใจไปไหน.. พุคถึงธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ แล้วใจล่ะ ใจมันอยู่ไหน นี่ปฏิสนธิจิตมันอยู่ไหน สิ่งที่มีมันเกิดมาแล้วเวลาถ้าธาตุ ๔ ขันธ์ ๕ มันตายตัวไปเกิดเป็นเทวดา เกิดเป็นพรหมมันจะเป็นอย่างไรล่ะ พรหมมันมีขันธ์ ๑ แล้วขันธ์ ๑ มันเป็นอย่างไร ไม่เอาใจใหม่ เราไม่เกิดเป็นพรหมเราจะเกิดเป็นมนุษย์ เราจะเกิดเป็นสัตว์นรกอเวจีไปตลอดไปหรือ

ไม่ใช่! จะปฏิเสธหรือไม่ปฏิเสธมันเป็นความคิดของเรา มันจะเป็นตามจริงนั้น เพราะผลตอบสนองจากการกระทำของเรา ผลตอบสนองของกรรม ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ในเมื่อทำเหตุผลอย่างนั้นแล้วมันต้องเป็นอย่างนั้นโดยธรรมชาติของมัน ธรรมะจัดสรร! กรรมมันจัดสรรให้เป็นอย่างนั้น เพราะอะไร เพราะเราชอบเราพอใจ สิ่งที่เป็นอย่างนั้นเราจะไม่ทำ อย่างนี้จะไม่ทำ ถึงเวลาแล้วมันคู่คี่มัน ถึงเวลาแล้วมันต้องการ ถึงเวลาแล้วมันแสวงหา มันเป็นของมันเอง เห็นไหม นี่กรรมมันจัดสรรมันไป

นี่ไงประเพณีวัฒนธรรม การอ่อนน้อมขอมันเป็นได้ อย่างนั้น มันยังเวียนไปใน
วัฏฏะ นี่ธรรมชาติไง แต่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามัน โลกุตตรธรรม
มันจะออกจากรั้วนี้ได้ นะ

นี่ไงอาหารที่เราดำรงชีวิตอยู่ ก็เพื่อดำรงชีวิตอยู่ไป นี่ก็เหมือนกัน ความเพียรของ
เราต้องดำรงคุณธรรมของเรา ความเพียร ความวิริยะอุตสาหะมันจะดำรงหัวใจของเราให้
ตั้งมั่น ดำรงหัวใจให้เรามีจุดยืน ดำรงหัวใจให้เราพยายามแสวงหาออกไป ฉะนั้นจะทุกข์
จะยากจะเหนื่อยมันเป็นอย่างนั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๖ ปี! ครูบาอาจารย์
เราปฏิบัติมาฟากตายทั้งนั้นแหละ เพราะอะไร เพราะกิเลสมันเอาความตายมาหลอก นี่มัน
ต้องตาย! มันต้องตาย! ขาอ่อนเลยนะ เออ.. ขอพักไว้ก่อน

ถ้าตายนี่ อะไรตายขอคู่น้ำความตายก่อน! อะไรตายหน้าตายหลัง พอเราเผชิญ
กับความตาย ความตายหลอกไม่ได้ กิเลสอะไรก็หลอกไม่ได้ มันต้องยอมจำนนกับเรา

แต่นี้พอบอกว่า “อย่างนี้เป็นอรรถกถาตามโยค นี่เป็นความลำบากเปล่า”

แล้วเวลากิเลสมันจีหัวเราลำบากไหมล่ะ เวลากิเลสมันจีหัวนี้มันต้องบังคับบัญชา
ใช้ชีวิตเราทั้งชีวิตให้มันอยู่ในความจำนนของมัน มันลำบากไหมล่ะ มันลำบากอยู่แต่
พอใจ เพราะไม่มีวุฒิภาวะ

นี่บารมีธรรม นี่ภาวสะใจไม่มันคง ไม่กล้าต่อสู้ไง ไม่กล้าต่อสู้แม้แต่ความคิด
ของเรา ไม่กล้าต่อสู้กับความเห็นของเรา ไม่กล้าต่อสู้กับความหมักหมมของใจในกิเลส
ของเรา ไม่กล้าทำอะไรเลย..

พระพุทธเจ้าบอกให้ปล่อยวางก็วางหมดแล้ว ก็วางแบบจี๊โง่ จี๊ลอยน้ำ สว่าง.. ว่าง
.. วางหมดแล้วไง สะดวกสบายอย่างนั้นมันจี๊ทั้งนั้นล่ะ จี๊หลง! หลงธรรมะของ
พระพุทธเจ้าไม่พอยังหลงความเป็นไปของหัวใจ ยังหลงตัวเอง หลงไปหมดเลย แล้วได้
อะไรขึ้นมา ก็ว่างๆ ก็กิเลสมันสร้างภาพให้เป็นความว่าง อากาสมันก็ว่างอยู่แล้ว ทุกอย่าง
มันก็ว่างอยู่แล้ว ใจของคนมันมีความพอใจของมันเพราะกิเลสมันหลอก

นี่คำว่าติดดีติดชั่วนะ คนชั่วนี่บอกว่าชั่ว ใครๆ ก็เห็นว่าความชั่วคนไม่ควรกระทำ
ทุกคนก็เห็นได้ง่าย ความดีนี่ อ้าว.. ก็ดี ดีมันผิดอะไรล่ะ ดีมันผิดอะไร

นี่ก็เหมือนกัน พอเวลาปฏิบัติมันก็ทุกข์ อ้าว.. ถ้าอยู่เฉยๆ มันก็ว่าง อ้าว.. นี่ก็เป็นการถูกต้องแล้วไง เห็นไหม คิดดี! คิดดีก็ยากกว่าคิดชั่ว เพราะมันถือว่ามันคืออยู่แล้วไง นี่ก็ว่างอยู่แล้วไงเป็นคนคืออยู่แล้ว แล้วดีอะไร ดีแบบจี๋ไง จี๋หลง! มันหลงในตัวมันเอง มันจะไม่ได้อะไรเลย

นี่ไงเสียดายชาวพุทธเรา เกิดมาพบพุทธศาสนาแล้วไม่ทำตามข้อเท็จจริง ดีฟังได้จริงหรือ? ว่างฟังได้จริงหรือ? ถ้าจริงมันสงสัยทำไม ถ้าไม่สงสัยพูดออกมาผิดพลาดทำไม หัวใจพูดออกมามันคลาดเคลื่อนทั้งนั้นแหละ ถ้าเป็นความจริงนะสันติภูมิจโกอริยสังขามีหนึ่งเดียว

ครูบาอาจารย์ตั้งแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามา เป็นพระอรหันต์แล้วพูดจะไม่มีการคลาดเคลื่อนต่อกันเลย ความคลาดเคลื่อนจากพระอรหันต์ที่เทศน์ออกมาจะไม่คลาดเคลื่อนจากกันเลย จะมีอะไรต่างๆ ก็ไม่คลาดเคลื่อนจากกันเลย แล้วครูบาอาจารย์บอกความเพียรชอบๆ ความเพียรชอบมันอยู่ที่ไหน มันอยู่ในอริยมรรค มันอยู่ในมรรคขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ความเพียร ความวิริยะอุตสาหะ มันเป็นมรรคอันหนึ่ง มันอยู่ในมรรค ๘ แล้วความเพียร เพียรอะไร เวลาเพียรจริงจั่งขึ้นมา.. จจริงจั่งขึ้นไป ความจริงจั่งของเรา

นี่จะบอกว่าให้มีกำลังใจไง จะบอกว่าอย่างน้อยเนื้อต่ำใจ จะบอกว่าเราต้องมีความเข้มแข็ง ความเข้มแข็งเท่านั้นที่เราจะเอาตัวรอดได้ เราอ่อนแอไปมันก็จะเป๋สวะ เห็นไหม ผลของวิญญูะ สวะมันลอยไปตามน้ำ เวียนเกิดเวียนตายในวิญญูะ นี่ผลของวิญญูะ

ชีวิตนี้เหมือนสวะอันหนึ่ง ร่างกายเรา ชีวิตเรา ความรู้เราเป็นสวะอันหนึ่ง มันไม่มีค่าขนาดนี้เชียวนะหรือ ถ้ามันมีค่าขึ้นมาทำไมไม่ตั้งใจ ทำไมไม่ตั้งใจ ถ้ามันมีค่าขึ้นมาทำไมเราไม่มีความวิริยะอุตสาหะขึ้นมา ไม่มีสติสัมปชัญญะขึ้นมา ถ้ามีสติสัมปชัญญะขึ้นมาเราทำมันผิดตรงไหน พระพุทธเจ้าสอนไว้แล้วความเพียรชอบมันอยู่ในอริยมรรค อยู่ในมรรคหยาบ มรรคละเอียด มีหมด ความเพียรต้องมีตลอดไป

ความเพียรของเด็กๆ ความเพียรของผู้ใหญ่ ความเพียรของผู้เฒ่าผู้แก่ ความเพียรของผู้จะรอด เพียรจนถึงที่สุด เพียรจนมันหมดขบวนการความเพียรเลย มรรครวมตัวทำลายจนหมดแล้วมันเหลืออะไร นั่นละเหนือธรรมชาติ สัจธรรมอันนั้นมันเหนือ

ธรรมชาติ เพราะมันไม่อยู่ในความครอบงำของใครๆ ทั้งสิ้น มันไม่มีอยู่ในวิญญูะ สสาร มันแปรปรวนในธรรมชาตินี้ มันพ้นไปจากธรรมชาติไม่ได้ เหนือธรรมชาติมันทั้งหมดแล้วอะไรจะไปบังคับมัน มันพ้นไปไหน

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนอย่างนี้ แล้วทำให้ไปเป็นอย่างนี้ เห็นไหม ทำให้ได้จริงขึ้นมา แล้วจะเป็นความจริงขึ้นมา ใครว่าจะทุกข์จะยาก อ้าว.. พอใจ พอใจ พอใจ ตรวจสอบได้ในพระไตรปิฎก พระพุทธเจ้าสอนอย่างนี้ ครูบาอาจารย์ของเราทำมาอย่างนี้ ที่ว่าสะดวกสบายนั้นมันเรื่องเด็กขายของ มันเรื่องของนิยามที่ตีความกันไป มันเรื่องไร้สาระ เรื่องไม่มีสาระแก่นสารใดๆ ทั้งสิ้น จับไปในอากาศจะไม่มีอะไรติดมือมาเลย แต่ถ้าจิตมันจับธรรม จิตมันจับนามธรรม มันจะได้ของติดมือมันไป

ชีวิตนี้ถึงบอกว่าถ้าเราทำคุณงามความดีของเรา ทำความเพียรของเรา ทำวิริยะอุตสาหะของเรา ไม่ต้องไปน้อยเนื้อต่ำใจ เราเชื่อตามศาสดาของเรา เชื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ฝึกฝนค้นคว้ามา ๖ ปี ทรมานตนมาขนาดไหน ทำมามากมายขนาดไหน เาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นตัวอย่าง เาครูบาอาจารย์เป็นตัวอย่าง หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์เราท่านบุกบั่นมาทั้งนั้นแหละ แล้วเราต้องทำตามนั้น เพื่อเป็นผลตามความจริงของเราเอง